

bibban

FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING NR 3/2010

Boksampo

lyfter fram skönlitteraturen

IFLA Göteborg
Global Accessible Library

Innehåll

3. Ledaren
4. Notiser
6. "Nobody can do everything, but everyone can do something, and you are certainly doing it."
11. Värmöte i Söderkulla
12. Årskonferensen i Korsholm
14. Boksampo – med fokus på författarna och skönlitteraturen
18. GAL – ett globalt tillgängligt bibliotek för alla med läshinder
20. En redaktörs bekännelser
22. Aktuellt på ministeriet

▲ **Borgå stadsbibliotek, huvudbiblioteket.** Biblioteket invigdes 5.2.2000 och utnyttjar ca 3000 kvadratmeter. Fasaden i lärkträd gör att byggnaden smälter in i den omgivande trästadsmiljön. Speciellt för byggnaden är den promenadväg genom huset som gör det möjligt för stadsborna att ta en genväg över tomten. Foto: Borgå stadsbibliotek.

bibban

är Finlands svenska biblioteksförnings medlemstidning, som utkommer tre gånger om året, i februari, maj och november (ISSN: 1459-5044).

Kontaktuppgifter för redaktionen och styrelsemedlemmarna finns på sida 3.

Chefredaktör

Anna-Maria Malm

Redaktörer

Ann-Helen Grundström
Leif Storbjörk

Ansvarig utgivare

Barbro Nygård (ordf.)

Layout

Mattias Wikström/Tigerbyte

Pärmbild

Anna-Maria Malm

Tryckeri

Forsberg, Jakobstad

Medlemsavgift

Ordinarie och institutioner: 20,00 €
(studerande, arbetslösa och pensionärer: 10,00 €)
Kontonummer: 800012-70200513
Referensnummer: 30 05002
Betalarens namn bör vara samma som medlemmens

Adressändringar

Meddelas till Marika Holmlund per epost (fsbmedlem@gmail.com)

Annonser

Vill du annonsera i Bibban? Tag i så fall kontakt med någon av redaktörerna. Annonspriser: 150 € halvsida, 275 € helsida.

Material

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast per epost till någon av redaktörerna.

Texter bör levereras antingen i Microsoft Word- (doc) eller RTF-format.

Bildmaterial levereras helst elektroniskt i JPEG- eller TIFF-format. Bildernas upplösning bör vara 300 dpi eller högre, den tryckta bilden blir ungefär en fjärdedel så stor som det elektroniska originalet.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inskickade texter före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material.

En titt i ett specialbiblioteks backspegel

Eftersom jag arbetar på ett mindre folkbibliotek är kontakterna till vetenskapliga bibliotek av olika slag och storlek inte så täta. Jag har en bild av att de både använder mer e-material än vad folkbiblioteken gör och att digitalisering av äldre material är en växande verksamhet. Men i övrigt?

Nyligen träffade jag en kollega, som jag arbetade tillsammans med på en bokbussavdelning på 80-talet, men som sedan 20 år arbetar på ett litet vetenskapligt specialbibliotek. Vi kom att reflektera över hur hennes arbete och biblioteks verksamhet förändrats. Som i ett nötskal växte en bild fram av en föränderlig och utmanande biblioteksbransch och hur krävande vårt samhälle är.

1991 började kollegan som forsknings- och biblioteksbiträde på sin nya arbetsplats, men redan inom ett par år ändrades titeln till informationssekreterare och numera är titeln bibliotekarie.

1991 hade verket ca 45 anställda, många som forskare och utredare. Nu är de 70 personer. Utöver interna kunder servar biblioteket externa kunder – från grundskolelever, studerande och lantbrukare till professorer.

1991 sköttes biblioteket av två personer, nu är min kollega den enda anställda och utom att hon har avancerat till enda ansvariga för biblioteket

har hon dessutom med åren tagit på sig flera nya ansvarsområden.

1991 bestod arbetet till 100 % av traditionellt biblioteksarbete. Nu är arbetsuppgifterna bara till 30 % biblioteksarbete. Samlingarna minskar hela tiden och antalet informationssökningar min kollega själv gör har minskat dramatiskt. Biblioteket har också flyttats flera gånger under de tjugo åren.

Det enda som inte förändrats är att bibliotekets anslag inte minskar! Nu har man råd att köpa in dyra utländska publikationer och licenser för databaser.

Anskaffningen har genomgått en stor förändring, eftersom allt fler officiella publikationer enbart ges ut som fritt tillgängliga pdf-publikationer på nätet.

Det har visat sej att forskarna är riktigt duktiga på informationssökning alldeles på egen hand. Med bättre datateknik upprätthåller de tät direktkontakt med andra forskare inom sitt gebit. Eftersom forskningen blivit mer specifik hittar de lättare än bibliotekarien den information de behöver. Kunskapsfältet och kundernas behov har förändrats – tidigare behövdes inte så djuplodande information om allt mer specifika områden. Bibliotekets roll har ändrats också för att det blivit vanligt med samarbete och finns tillgång till köptjänster. Förut sökte de biblioteksanställda ofta fram basfakta och slutanvändaren bearbetade den vidare. Nu köps i stället utredningar

Fortsätter på sida 22...

Barbro Nygård,
ordförande för Finlands
svenska biblioteksforening r.f.

**“Vilket liv ni för!
Ändra och flytta
och fnatta runt från
morgon till kväll.
Det kan vara farligt
att vara så där
livaktiga.”**

Joxaren i Mumin-
pappans memoarer

FSBF-styrelse 2010

Ordförande

Nygård, Barbro

Biblioteksdirektör,

Grankulla stadsbibliotek

(09) 505 6395 / 050 546 5431

barbro.nygard@kauniainen.fi

Södra sektionen

Jansson, Gunilla (stm)

Ordförande för södra sektionen

Bibliotekarie, Yrkeshögskolan Novia, Åbo

gunilla.jansson@novia.fi

Breider, Harriet (stm)

Biblioteksfunktionär,

Dalsbruks bibliotek

harriet.breider@kimitoon.fi

Malm, Anna-Maria (stm)

Chefredaktör för Bibban

Bibliotekarie, Karis bibliotek

mia.malm@raseborg.fi

Forsell, Airi (su/Breider)

Bibliotekarie,

ÅAB Teologiska biblioteket

airi.forsell@abo.fi

Grundström, Ann-Helen (su/Malm)

Bibliotekarie, Lovisa stadsbibliotek

ann-helen.grundstrom@loviisa.fi

Nystedt, Barbro (su/Jansson)

Kassör

Biblioteksfunktionär,

Ingå kommunbibliotek

barbro.nystedt@inga.fi

Österbottniska sektionen

Storbjörk, Leif (stm)

Vice-ordförande,

ordförande för österbottniska sektionen

Biblioteksdirektör,

Stadsbiblioteket i Jakobstad

leif.storbjork@jakobstad.fi

Kuoppala, Hanna (stm)

PR-ansvarig

Bibliotekssekreterare,

Vasa vetenskapliga bibliotek Tritonia

hanna.kuoppala@tritonian.fi

Villman, Beatrice (stm)

Sekreterare

Bibliotekschef,

Larsmo kommunbibliotek

beatrice.villman@larsmo.fi

Holmlund, Marika (su/Kuoppala)

Ansvarig för medlemsregistret

Biblioteksfunktionär,

Stadsbiblioteket i Kristinestad

marika.holmlund@krs.fi

Knutar, Tove (su/Villman)

Bibliotekschef,

Oravais kommunbibliotek

tove.knutar@oravais.fi

Sandén, Sara (su/Storbjörk)

Biblioteksfunktionär,

Överesse bibliotek

sara.sanden@pedersore.fi

stm styrelsemedlem **su** suppleant

Understöd för biblioteksverksamhet

Kultur på bibban är Kulturfondens nya fortlöpande stödordning fr.o.m. 10.10.2010. Målsättningen är att stärka bibliotekets roll som kulturförmedlande och identitetsskapande institution och inspirera till läsupplevelser. Bidraget ska ge biblioteken möjlighet att erbjuda kultur på svenska utöver bibliotekets normala, lagstadgade verksamhet. Projekten kan rikta sej till olika åldersgrupper, grupper med specialbehov och gärna integrera "svåra" målgrupper.

Bidrag kan ges både till huvud- och filialbibliotek och gäller kulturprogram på svenska. Bidraget gäller inte bibliotekens normala, lagstadgade utlånings- och informationsverksamhet och inte heller bibliotekspersonalens lönekostnader, inköp av utrustning, biblioteksmaterial eller utrymmeskostnader.

Verksamheten ska ske i bibliotekets utrymmen och ha fritt inträde och kan ske både under bibliotekets normala öppettid eller andra tider. Kulturfondens bidrag är maximalt 3000 euro/projekt och förutsätter en övrig finansiering på minst 20 % av totalkostnaden. Den övriga finansieringen kan vara bibliotekets egen andel eller bidrag av andra finansörer. Ansökan görs elektroniskt och ska innehålla uppgifter om planerat pro-

gram, tidpunkt, målgrupp och en helhetsbudget med både utgifter och inkomster (www.kulturfonden.fi/ansokningar/fortloppande_ansokan/kultur_pa_bibban/).

Suomen kirjastosäätiö

SK är en fond som grundats år 1995 för att stöda forskning och utveckling inom biblioteksbranschen. Fonden stöder bl.a. bibliotekskampanjer, skolning och forskning inom branschen, samt internationella aktiviteter. Både enskilda personer, sammanslutningar och organisationer kan ansöka om stöd. Vid utdelningen av stödet har tyngdpunkten lagts på att projekten har varit till mångsidig nytta för biblioteks- och informationsbranschen eller varit nya och experimenterande.

Fonden har delat ut reseunderstöd åt flera resenärer till IFLA-konferenserna, så det lönar sig att följa med fondens utdelning med tanke på nästa års IFLA-konferens i Puerto Rico. Fonden har årligen två ansöknings-tillfällen, ett på våren och ett på hösten och informerar om dem i Kirjastolehti, Signum och på Kirjasto.fi-sidorna.

Helle Kannilas fond

Finlands biblioteksforening (Suomen kirjastoseura) delar ut resestipendier från Helle

Kannilas fond åt sina medlemmar. I år utdelades fem resestipendier på 500 euro för IFLA-konferensen i Göteborg.

Stöd för biblioteksverksamhet för barn i Österbotten

Familjen Gullström-Portins minnesfond är en liten fond som turvis stöder utvecklingen av privata skogsbruk (udda årtal) och biblioteksverksamhet för barn (jämna årtal). Eftersom privata skogsbrukare inte uppmärksammat fonden, har stödet betydligt oftare riktats till biblioteksverksamhet för barn. Utdelningen ur fonden är cirka 1000 €/år. Familjen Gullström-Portins minnesfond är en s.k. specialfond inom fondgruppen Svenska Österbottens kulturfond. Avkastningen delas därför ut endast inom svenska Österbotten, eller för syften som tjänar detta område.

Ansökningar till fonden sker i samband med den normala ansökningsomgången inom Svenska kulturfonden, dvs. inom november.

Tidigare år har bl.a. Pedersöre kommunbibliotek fått stöd för barnboks-författarböcker och Munsala skola har fått stöd för författarböcker i skolan samt för inköp av finlandssvensk litteratur till biblioteket. **A-MM**

IFLA 2011 i Puerto Rico, San Juan

FSBF ordnar en medlemsresa till IFLA:s WLIC-kongress i San Juan, Puerto Rico 13-18.8.2011. Vi behöver få din intresseanmälan så fort som möjligt efter denna tidnings utgivning. Resan blir av om minst tio personer gör bindande anmälan och betalar förhandsbokningsavgiften senast 28.2.2011. Detta är generalrepetitionen inför följande konferens som hålls i Finland och Helsingfors.

Preliminära uppgifter om resan

Flyg med Finnair/American Airlines från Helsingfors. Tidtabell:

- 11.8 Helsingfors-New York kl 14:00

11.8 New York-San Juan, ankomst efter midnatt (12.8)

- Retur 18.8 San Juan-New York

18.8 New York-Helsingfors
Flygpris per person i turistklass 1200 €. För en grupp på minst 10 personer.

Tillägg för flyg Vasa-Helsingfors-Vasa cirka 200 €.

Hotell Sheraton Puerto Rico Convention Center Hotel & Casino, femstjärnigt, beläget i anslutning till Puerto Rico Convention center där konferensen äger rum. 10 minuter från internationella flygfältet och 5 minuter från gamla delen av San Juan, ca 5 km från

centrum (www.sheratonpuertoricohotelcasino.com). Pris:

- Per person i delat dubbelrum, 6 nätter: 750 €
- Enkelrum, 6 nätter: 1330 €

Meddela ditt intresse till:

- Harriet Breider, harriet.breider@kimi-toon.fi, tel. 050 576 6167
- Carola Bäckström, carola.backstrom@korsnas.fi, tel. 040 830 8891

Plock ur verksamhetsplanen 2011

Åren 2011–2012 står internationell verksamhet i fokus, men även de finlandssvenska biblioteksföreningarnas och bibliotekens historia.

Finlands svenska biblioteksförening är en viktig arrangör av fortbildning på svenska för biblioteksanställda. FSBF fortsätter att regelbundet anordna fortbildningstillfällen, -kurser och -konferenser, samt ordna studieresor utomlands.

Värmöten och höstmöten ordnas stadsgenligt och i samband med dem anordnas fortbildningstillfällen för föreningens medlemmar. Österbottniska sektionen ansvarar för vårmötet 2011 och programmet i samband med mötet. Sektionen för Södra Finland ansvarar för höstmötet och årskonferensen 2011. Temat är spel och filmer. Höstmötet år 2012 kommer att ordnas i samband med IFLA:s konferens i Helsingfors. Under 2011 fortsätter FSBF också sitt nära samarbete med den landsomfattande National Com-

mitte, som ansvarar för arrangemangen av IFLA:s konferens i Helsingfors 2012.

Under år 2011 aktiveras ett nytt utskott inriktat på verksamhet för föreningens pensionärsmedlemmar. Dessas antal överstiger redan en femtedel av medlemsantalet. För närvarande är utskotten för internationell verksamhet, bibliotekens IT-frågor och anordnande av studieresor aktiva.

Föreningens hemsida, som finns på portalen Biblioteken.fi och föreningens svenskspråkiga broschyr kommer att förnyas. Medlemsbladningen Bibban utkommer tre gånger och publiceras även på webben.

Föreningen inleder under året ett projekt vars avsikt är att år 2013 publicera en historik över de finlandssvenska biblioteksföreningarnas verksamhet samt över finlandssvensk biblioteksverksamhet. Anledningen är att FSBF kan fira 75-års jubileum då, eftersom Österbottens svenska biblioteksförening grundades år 1938. **A-MM**

BJÖRN LINDWALL

Har du betalt medlemsavgiften för 2010? Om du är osäker kan du ta kontakt via e-post eller per post. Kontaktuppgifter och instruktioner för hur du betalar medlemsavgiften finner du alltid i redaktionslådan på sidan 2.

Tidskriften Svenskbygden ingår i medlemsavgiften. För att få Svenskbygden krävs att du själv skriver in dig som medlem vid Svenska folkskolans vänner (www.sfv.fi). Kom ihåg att meddela att du är medlem i Finlands svenska biblioteksförening.

Tibo-Trading ger rabatt på bokinköp åt FSBF:s medlemmar.

Föreningen önskar få in medlemmarnas e-postadresser för att underlätta informationsspridningen. Meddela e-postadressen till fsbfmedlem@gmail.com.

Adressförändringar kan göras genom att skicka e-post till samma adress eller per post till adressen:

Finlands svenska
biblioteksförening
c/o Marika Holmlund
Stadsbiblioteket i Kristinestad
Salutorget 1 (PB 49)
64100 Kristinestad

Vasa stadsbiblioteks materialurval har utökats med konsolspel. Biblioteket har köpt t.ex. Guitar Hero, Just Dance, Ice Age 3 och Lego Batman. Biblioteket lånar ut spel för fyra olika konsoler: Nintendo Wii, Playstation 2 och 3 samt Xbox 360. Lånetiden är två veckor.

Undervisnings- och kulturministeriets pris för biblioteksutveckling 2010 gick till Vasa stadsbibliotek.

Enligt prismotiveringen har Vasa stadsbibliotek på ett långsiktigt och målmedvetet sätt tillämpat ministeriets nationella riktlinjer för bibliotekspolitik- och strategier och varit en aktiv aktör och vägvisare inom utvecklingsprojektet för de nationella, allmänna biblioteken.

”Nobody can do everything,
but everyone can do
something, and you are
certainly doing it.”

– *Jan Eliasson*

Text och foto: **Airi Forssell**

Årets stora händelse för biblioteksfolk världen över, IFLA-kongressen, samlade 3334 deltagare från 128 olika länder i Göteborg, 10–15.8.2010. Temat för årets kongress, den 76:e i ordningen, var ”Open access to knowledge – promoting sustainable progress”.

▲ **Textilkonst** i Borås konstmuseum

Under de sex kongressdagarna kunde deltagarna välja mellan 350 föredrag att lyssna på, 80 utställares stånd att besöka och ungefär 200 posters att beskåda. Som om detta inte varit nog, pågick samtidigt Göteborgs kulturkalas, ett årligen återkommande evenemang som i år slog alla rekord. Om det var tack vare deltagarna i IFLA, förblir en gåta, men evenemangets webbsidor nämner bibliotekariernas kongress och konstaterar att Kulturkalaset registrerade 925 000 besök. Kalaset bjöd på fler än 1000 programpunkter – ett mera omfattande program än någonsin. Staden fylldes av artister, gatumusikanter, utställningar, multikulturell matmarknad, utomhusbio och mycket, mycket annat. Och däribland alla vi bibliotekarier. För mig var resan till Göteborg en debut i IFLA-sammanhang. Det blev en glad överraskning att jag fick chansen att åka med finansieringen ordnad. Alla ovannämnda siffror må övertyga läsaren om att IFLA var en överväldigande upplevelse.

Kongressen ägde rum i Svenska Mässan som ligger granne till sportstadion Ullevi, konsertarenan Scandinavium och nöjesparken Liseberg. Mässcentrets utrymmen är mångsidiga, varierbara och rymliga. Det fanns stora hallar och mindre salar att samlas i, oaser med kaffeservering här och där, långa stegmätaraktiverande korridorer, nästan tillräckligt med toaletter, ypperligt med datorer fritt för deltagarna att t.ex. läsa e-mail, bra orienteringstavlor och en berömlig skara mänskliga vägvisare i lättigenkännliga ljusblåa t-skjortor att styra irrande deltagare mot rätt håll. När det blev klart i Milano i fjol att Brisbane drog sig ut ur arrangörskapet för detta års kongress, accepterade Svensk Biblioteksförning värdskapet och hade i praktiken endast ett år på sig att organisera det stora evenemanget. Trots kort varsel lyckades alla arrangemang riktigt bra, åtminstone märkte inte jag att något skulle ha gått snett.

Ordföranden för den nationella organisationskommittén, Agneta Olsson, nämnde i sitt tal vid öppningsceremonin att de inte ångrar sig sitt åtagande och att de knappast skulle ha kunnat göra någonting annorlunda eller bättre även om de haft ytterligare två år på sig. Helsingfors står som bekant värd för IFLA-kongressen om två år, och därför hade fler finländare än vanligt, omkring 200 personer, rest till Göteborg. Det inofficiella uppdraget för alla var att observera samt samla intryck och synpunkter med tanke på vad som väntar oss i augusti 2012.

Dagen innan själva kongressprogrammet körde igång, tisdagen den 10 augusti, var ägnad åt biblioteksbesök. Man kunde boka in sig på en lämplig tur på förhand på kongressens webbplats, och hade att välja mellan 41 olika turer, till bibliotek av alla slag, inne i Göteborg eller längre bort belägna. Jag hade missat förhandsbokningen p.g.a. någon tankenurra, och kände mig onekligen lite bortkommen efter smidigt avklarad registrering med en tungt vägande kongressväska på glid ner från axeln och en tjock programlunta i handen. Det visade sig att bokningsläget levde, eftersom många av de anmälda inte dök upp, och efter en stärkande orienteringspromenad i omgivningen kunde jag tryggt bänka mig bredvid kollegan från det egna biblioteket, Eva Costiander-Huldén (hädanefter kallad Cosi), för att åka buss till Borås. De flesta av bibbaturerna hade en beledsagarguide, ofta någon med biblioteksanknytning, och vi i Borås-bussen hade ingen mindre än stadens kulturchef Elisabeth Lundgren.

Turen till Borås var mycket givande. Huvudmålet för besöket var biblioteket vid Högskolan i Borås, som Bibliotekshögskolan är en del av. Utanför biblioteket vilar sig "den lata studenten", egentligen Catafalque, ett konstverk av Sean Henry. Bibliotekschefen Catta Torhell och hennes kollega Mar-

tin Borg ställde upp som ciceroner för oss. BLR:s (Bibliotek & läranderesurser) byggnad är ny och har sju våningar, varav fem ovan jord. Våningarna är färgkodade, arkitekturen är modern, ljus och öppen. Det finns massor med datorer för studerande och ett trettiotal grupprum. Från fönstret vid grupprummen i övre våningarna ser man konstverket "God Dag", skapat av en finsk konstnär: Kaarina Kaikkonen. Det är skjortor och andra plagg i glada färger som fladdrar som på ett byckstreck ovanom gamla textilfabrikens byggnader.

Efter detta trevliga men komprimerade besök fortsatte turen till konstmuseet. Borås profilerar sig numera som skulpturstad, då staden bara under de två senaste åren har införskaffat 30 fina skulpturer, alla placerade utomhus. Vår utmärkte guide såg till att vi både sittande i bussen och gående fick se så många av statyerna som möjligt: bl.a. den badande Bodhi, prinsessklänningen med påhoppande grodor och bevakande pitbulls (Cloned Frogs on Gala-Dress), gårdfarihandlaren Knallen, och den rara kaninen (Mate Hunting). Skulpturerna presenteras i en broschyr på webben, och man kan läsa om dem på Konstmuseets hemsidor.

Konstmuseet bjöd på kaffe och god tårta, och vi hann se lite av utställningarna, däribland fantasifula textilkonstverk. Således förstärkte klarade vi galant några steg runt hörnet till biblioteksmuseet, som drivs ideellt av Biblioteksmuseiföreningen. Två av föreningens eldsjalar, Tommy Olsson och Magnus Torstensson, presenterade stolt museet för oss. Museet bjuder också på nätet på en fin virtuell rundvandring. Barnbiblioteksavdelningen var särskilt förtjusande, och den fina miljön från IOGT-nykterhetsföreningen Vikingsborg inklusive sångböcker inspirerade Cosi och Airi att spontant uppträda med Slumrande toner. Det resulterade i stående ovationer, vilket dock berodde på att

◀ **Jukka Pennanen** och Päivi Jokitalo från Nationalbiblioteket. Jukka Pennanen är en av eldsjälarna bakom Cycling for Libraries-projektet och Päivi Jokitalo har just utkommit med boken Kirjasto 2011, en skojig idébok (som kanske kommer att översättas till svenska) om hur man kan marknadsföra biblioteken på nya sätt. Längst till höger Jonas Tana, som efterträtt Robin Fortelius som redaktör för biblioteken.fi, läs mera om Jonas på sida 20! Foto: Eva Costiander-Huldén

▶ **1. Walking to Borås**, en 9 meters bronsskulptur föreställande Pinocchio. 2. Bodhi, en av skulpturerna i Borås. 3. Vasastan i Göteborg. 4. Majornas bibliotek. 5. Mate Hunting, en av skulpturerna i Borås. 6. Majornas bibliotek. 7. Stadsdelen Masthugget i Göteborg. 8. De finländska biblioteksförningarnas profilering på Biblioteksavennyn (en av de långa korridorerna där olika bibliotek fick presentera sig, mest svenska, men finländare fick vara med). 9. Reliefvägg i mötesrummet, tidigare huvudingången på Universitetsbiblioteket i Göteborg.

gästerna redan var i avtågande. Kultur- och intrycksstinna åkte vi sedan småpratande den ca 40 min långa bussresan tillbaka till IFLA:s högkvarter. Det sista vi såg av Borås var statyn Walking to Borås, en 9 m hög Pinocchio i brons.

Efter en liten andhämtnings- och näringsintagningspaus samlades alla nordbor till det en timme långa Nordic Caucus meeting, där de olika nordiska ländernas representanter hälsades ömsesidigt välkomna. Mötet fortsatte därefter i mindre formella tecken då Danmark bjöd på vin och tilltugg och man hade den första stora möjligheten att mingla, hälsa på bekanta och språka sig samman. Inalles ordnades det mer eller mindre samtidigt 13 liknande caucus-möten för deltagare från ett specifikt geografiskt område eller för deltagare som talar något av de stora världsspråken, t.ex. franska, spanska eller kinesiska.

Själva kongressprogrammet för vanliga deltagare, som inte var medlemmar i något av IFLA:s styrande organ, flertaliga (45) kommittéer eller andra grupper, började på onsdagen den 11 augusti. Kommittéerna m.fl. hade haft sammankomster redan under tisdagen. Även de mötena är öppna för intresserade deltagare i mån av plats.

Huvudtalaren vid den festliga öppningsceremonin var Jan Eliasson, f.d. utrikesminister för Sverige och f.d. ordförande för FN:s generalsamling. Hans rubrik var "The power of the word: communication and access to information in a globalized world". Det var ett fint tal, och rubriken till den här artikeln är ett citat ur det. Den som är nyfiken kan se och lyssna på talet i sin helhet på kongressens webbsidor, eftersom Svensk biblioteks-förening videofilmade de viktigaste talarnas uppföranden. Eliasson poängterade med ett

Hamarsköld-citat hur man ska respektera ordet, inte missbruka det. Ord är verktyg, ord är makt, inte minst i diplomatin. Fred, utveckling och de mänskliga rättigheterna utgör en helhet, såsom stöttepelare för samhället. Om en av pelarna är svag, svajar hela konstruktionen. Tillgången till kunskap och information är ojämnt fördelade i världen. Kunskapen måste globaliseras. Eliasson citerade Inga Lundén, ordförande för Svensk biblioteks-förening: "access to knowledge opens the world of imagination and creativity. Progress of one individual is progress for the society."

Tillställningen avslutades med en musikalisk välkomsthälsning av en grupp ABBA-look-alikes. De uppförde en hel rad gamla goda låtar och fick halva salen att resa sig och börja dansa mellan stolraderna och varhelst det fanns plats att röra sig. Nöjda och glada tagade alla ut för att spisa President's lunch. Det innebar gravlax med stuvad potatis åt faktiskt alla, och serveringen lyckades utmärkt. Och så var det mingel igen medan man balanserade sin tallrik och sitt glas. Själv råkade jag i samspråk med cykelentusiasten Jukka Pennanen, som tillsammans med ett par andra cyklade 70 km från Borås till IFLA. Detta som uppvärmning inför en 650 km lång cykeleskapad för bibliotekarier och för bibliotekens väl, från Köpenhamn till Berlin i maj-juni 2011.

På eftermiddagen var det så dags att samla förstagångsfilaiterna till ett möte för att bli coachade av erfarna IFLA-delegater om hur man skulle få ut det mesta av kongressen. Före avresan hade man blivit försedd med inhemska tips om vad som var lönt att välja ur programutbudet, och detta coachingmöte var just ett av måstena. Jesús Lau, en mexikansk medlem i IFLA:s styrgrupp,

instruerade att man skulle prata med minst 10 nya, obekanta bibliotekarier varje dag och att man skulle göra upp en lista på personer man ville träffa. Ett annat råd var att också gå och lyssna på sådant som inte alls hör till det som man själv sysslar med eller vanligtvis intresserar sig för. Efter avslutande kaffe och muffins var man så väl utrustad som man kunde bli att bege sig ut och uppleva hela kongressen.

Ett smart drag av arrangörerna var att börja varje därpå följande kongressdag, bortsett från söndagen, med en toppenintressant key note speaker så tidigt som halv nio på morgonen. Det var ett ypperligt sätt att få kongressdeltagarna att komma i gång genast från morgonen.

Torsdagen började med Henning Mankell, som med sin erfarenhet från Mosambique talade om hur läskunnigheten ger självkänsla och dignitet. Pojkarna som lever på gatan önskar sig ingenting högre än att lära sig läsa för att kunna få ett identitetskort. På fredagen uppmanades åhörarna att spänna fast säkerhetsbältena då Hans Rosling steg upp på podiet. Han talade om en faktabaserad världsbild och publiken ömsom kippade efter andan och ömsom vred sig av skratt. För att göra världens utveckling begripligare har Rosling m.fl. utvecklat en pedagogisk skapelse kallad Gapminder, som figuretrade också i IFLA-föredraget. Han sade att han oftast har med något om sex, våld och pengar i sina föreläsningar, för det brukar fungera att väcka auditoriet. Sture Alléns tal om Nobelpriset stod i tur på fredagen.

Problemet med det rikliga utbudet av föreläsningar var förstas att välja rätt. Det var till en början lite frustrerande att inse att varje val innebar att man valde bort något annat. Rubrikerna i programhäftet förmådde ju

inte alltid ge helt rätt signal om det faktiska innehållet. Jag lyssnade på hur man i Australien lyfter fram bibliotek och deltog med alla andra i att med teckenspråk säga "love to read". Ismail Serageldin, chef för Bibliotheca Alexandrina, höll ett intressant key note tal

vid en av FAIFE-sessionerna. Rare books and manuscripts var som val en fullträff, likaså ALA:s session om kampanjen @yourlibrary. Det är närapå omöjligt att ens försöka återge något av innehållet i de föredrag man lyssnat på. Man kan bara hoppas att de insikter och

den kunskap man fått förhoppningsvis fastnat någonstans i medvetandet och mognar till grogrund för inspiration och nya idéer. En hel del av föredragen finns, fritt tillgängliga, på kongressens sidor på nätet, länkade från ingångssidan Programme and procee-

dings. Det ges inte ut någon kongresskrift i tryck. På portalsidan lönar det sig också att klicka på den ”explosiva stjärnan” med texten ”The IFLA 2010 experience” för bl.a. special highlights och deltagarnas Twitter-kommentarer.

Alltför många föreläsningar kunde man inte gå på av den anledningen att då hotade nog en ”information overload” det stackars huvudet. Därtill hade man ju hela härliga Göteborg med sitt Kulturkalas utanför! Tala om att välja... Det var gratis inträde till museer och deras program, både inne och utanför. Vid besöket till stadsmuseet hann jag delta i en liten 1700-tals anglaise, och inta en kopp te på teapartyt på Röhsska museets innegård. Göteborg bjöd på nya promenadmiljöer såsom Vasastan och Haga helt nära Mässan. Var man trött i benen kostade man på sig en tredagars biljett och kunde åka buss och i synnerhet spårvagn av hjärtans lust! På många ställen växer det förresten frodigt grönt gräs mellan spårvagnsspåren. En av kalasets huvudscener, Götaplatsen, låg bara ett par kvarter från Mässan. Götaplatsen flankeras av stadsteatern, konserthallen och konstmuseet med stadsbiblioteket helt bredvid. Alla hade öppet till midnatt och senare. På utscenen kunde man uppleva allt från Göteborgs symfoniorkester, en 300 personer stark gospelkör till Lisa Nilsson, Carola och heavy metal. Blev det för mycket stöj och glam kunde man fly in på stadsbiblioteket, där det var lite lugnare åtminstone i de övre våningarna. På nedersta våningen, utökat med ett tält ute på gården, hade IFLA sin night spot – ett ställe där alla kunde sticka sig in på kvällen fram till småtimmarna för att ta sig en öl och se vem annan som var där. Ett behändigt sätt att träffa andra och utbyta idéer. Även där fanns en scen för smärre uppträdanden, till exempel sjöng en ad hoc kör från Finland en kanon om finska ölmärken. Förstås i rent undervisande syfte med tanke på IFLA-kongressen år 2012. Belöningen var öl åt alla landsmän och -kvinnor.

Helt spontant kunde man också bege sig på ett besök till olika bibliotek i stan, såväl vetenskapliga som allmänna. Efter onsdagens förhandsbokningsbara bibbaturer kunde man under hela kongressen på egen hand eller i mindre grupper titta in till så gott som alla bibliotek. Personalen var förberedd överallt och tog väl hand om indrällande folk med IFLA-kort dinglande om halsen. Ofta fick man en personlig visning och kanske t.o.m. någon liten present. Universitetsbiblioteket, bara några hundra meter från Mässan, besökte jag tillsammans med en bibliotekarie från Belgien och en från Jamaica. En liten pärla var det rara förorts-

biblioteket i Majorna, en spårvagnsresa från Mässan. Och resan dit i gott sällskap var ett äventyr i sig.

På många sätt var Göteborg alltså en idealisk stad för IFLA. Man rörde sig tryggt på gatorna, även nattetid bland festande folkmassor. Språket klarade man någorlunda, kollektivtrafiken fungerade utmärkt, bespisningen vållade inga som helst problem: det fanns gott om ställen på Mässan och överallt, i alla prisklasser, kunde man tämja sin hunger och törst. De prunkande parkerna inbjöd till picknick, och den inbjudan hörsammades av flera kollegor. Vädret var övervägande soligt och varmt, det mesta regnet föll i rikliga mängder på en enda kväll, och så var det bra med det.

FSBF:s välorganiserade gruppresa var ett utmärkt sätt att färdas till IFLA. Vi var inalles 37 resenärer. Tidtabellen gav sex tämligen fullt ut brukbara dagar för att ta del av det digra programmet. Vi bodde på hotellet Rica City, några hundra meter från järnvägsstationen och på ca 20 minuters trevligt promenadavstånd från Mässan. Rummen var små men med en trevlig rumskamrat klarade man sig utmärkt. Fönstren vette mot järnvägsspåret och spårvagnar körde rakt utanför, men efter allt man varit med om var man så trött att gnisslet och bullret utifrån inte störde sömnen, trots att det varma vädret gjorde att fönstret måste vara öppet hela

tiden man vistades på rummet. Frukostbuffén var riklig och mångsidig. Det var tur att man hade flera morgnar på sig för att hinna smaka på allt gott. När man på nattkvisten kom ”hem” från sina eskapader, fanns det möjlighet att sätta sig ner en stund med andra nattsuddare till en kopp kaffe eller te som stod framme hela natten.

Sist och slutligen tror jag att jag som förstagångsflabesökare bara flöt genom kongressen, tog in så mycket som möjligt och njöt av mångfalden kunskap, mat, kultur och framför allt bibliotekarier. Vilken skara vi är! Så olika våra arbetsuppgifter är på olika håll världen över, så olika betingelser vi lever i – men det är fint att vara bibliotekarie. För att återknyta till Jan Eliassons och de andra keynote speakers budskap: det finns inget skäl till uppgivenhet angående världens framtid. Vi – människosläktet – har sist och slutligen alla medel som behövs för att befrämja hållbar fred och utveckling. Vi kan öka läskunnigheten och av det följer att välfärden ökar. Vi kan göra kunskapen tillgänglig för alla på ett jämlikt sätt. Med Jan Eliassons ord: detta genomförs inte genom att peka ut för andra vad de ska göra, utan så att varje människa tar sitt ansvar för saken.

Ta och titta på videon om Eliasson och Rosling om inte annat. ”Nobody can do everything, but everyone can do something, and you are certainly doing it.”

Länksamling

- Skulpturbroschyr <http://www.vastsverige.com/ext/boras/skulpturfolder/>
- Borås konstmuseum <http://bit.ly/d6hOIX>
- Konstmuseets sidor om skulpturerna, interaktiv bildbank m.m. <http://bit.ly/b4UXpV>
- Virtuell rundvandring på Biblioteksmuseet i Borås <http://www.biblioteksmuseet.se/besok>
- Video av Jan Eliassons tal vid öppningen <http://vimeo.com/14082113>
- Ellen Tises tal vid öppningen <http://vimeo.com/14072989>
- Agneta Olssons tal vid öppningen <http://vimeo.com/14070923>
- Henning Mankells tal <http://vimeo.com/14087506>
- Hans Roslings tal <http://vimeo.com/14121881>
- Sture Alléns tal <http://vimeo.com/14244770>
- Cykeljippet för bibliotekarier våren 2011 www.cyclingforlibraries.org
- Länkar från Päivi Jokitalos bok kirjasto 2011 <http://loykkionkirjastossatapahtuu.wordpress.com/2010/09/14/loykkion-kirjaston-suosikit/>
- Gapminder <http://www.gapminder.org/>
- Hans Rosling: Population growth explained with IKEA boxes <http://www.gapminder.org/videos/population-growth-explained-with-ikea-boxes/>
- Papers from IFLA <http://www.ifla.org/en/conferences-programme-print/216>
- IFLA 2010, portalsidan <http://www.ifla.org/en/ifla76>
- Kulturkalas <http://www2.goteborg.com/default.aspx?id=23374>
- Presentation av IFLA:s organisation på engelska <http://bit.ly/alRcN0>

▲ Annika Brandt föresådde artoteket.
Foto: Anna-Maria Malm.

Vårmöte i Söderkulla

Text: Tove Knutar

Den 26.4.2010 var det dags för föreningens vårmöte. Platsen var Söderkulla bibliotek. Omkring 20 av föreningens medlemmar hade trotsat det omväxlande vädret och tagit sig till Söderkulla.

Under vårmötet behandlades stadgeenliga ärenden. En punkt var bokslutets godkännande, men på grund av att det inte fanns något färdigt bokslut eller revisionsberättelse, sköts ärendet upp till höstmötet. Verksamhetsberättelsen för 2009 presenterades och godkändes. Det som skapade mest diskussion under vårmötet var hur årskonferensen skall se ut i framtiden. Inom föreningen hade det ordnats en rådgivande enkätundersökning, men endast en tiondel av föreningens medlemmar hade besvarat enkäten. Mötet diskuterade för- och nackdelar med årliga konferenser. Det framgick att årskonferensen uppskattas av medlemmarna. Oavsett om konferenser ordnas årligen måste föreningens medlemmar samlas en gång på hösten,

eftersom det enligt stadgarna måste ordnas höstmöte varje år. Mötet gav styrelsen i uppdrag att arbeta vidare på utformningen av årskonferensen med höstmöte i framtiden.

Efter vårmötet fick vi höra Birgitta M. Storgårds berätta om sina böcker. Hon har bland annat skrivit *Natten skingras, dagen gryr: kapitel ur ett liv med amalgam och diagnoser*. Hon talade bland annat om själva skrivprocessen. Hon nämnde begreppet "skriva av sig". För henne innebär det att man skriver ner något för att sedan slänga bort det man skrivit. Det är ett sätt att rensa sina tankar. När det gäller den ovannämnda boken, så har skrivprocessen mera handlat om att "skriva sig igenom" en upplevelse, i detta fall vägen till rätt diagnos och ett friskare liv.

Kristina Virtanen, projektchef för internationella ärenden vid Helsingfors stadsbibliotek, skulle egentligen ha varit i Holland, men på grund av askmolnen, gick inga flyg till Holland. Istället kunde hon närvara på vårmötet och fick tillfälle att berätta om sina arbetsuppgifter. Hon berättade även om den nalkande IFLA konferensen 2012 i Helsingfors. Kristina redogjorde även för möjligheter för bibliotekspersonal att åka utomlands.

Det finns stipendier att söka för att i några veckor eller månader arbeta på bibliotek utomlands. Kristina Virtanen hjälper gärna till ifall någon är intresserad.

Söderkulla bibliotek inhyses i nya fräscha utrymmen. I husets nedre våning finns en affär, så samtidigt som man handlar, kan man gå en våning upp och besöka biblioteket. Vi guidades runt i biblioteket av två kända kvinnor, Anette Broman och Annika Brandt. Biblioteket har stora fina ljusa utrymmen och är mycket tilltalande. Det finns till och med en uteterrass där man kan sitta och läsa. På terrassen finns även en lekstuga för yngre bibliotekskunder. Väggarna var prydda av konst. Sibbo konstnärer har ett artotek i biblioteket (www.sipoontaiteilijat.fi/taidelainaaamo/index.html). Ifall man tycker om något konstverk, kan man få hyra det för en viss tid eller varför inte köpa konstverket. Det var flera deltagare som meddelade att de kommer tillbaka och hyr eller köper en tavla.

Sedan var det dags för middag på Dollys. Restaurangen är inredd i 50-tals stil, med röda skinnstolar och schackrutigt golv. Den goda maten och de trevliga diskussionerna var en utmärkt avslutning på dagen.

▲ De Geer moräner. Vy från utsiktstornet Saltkaret i Björköby. Foto: Anna-Maria Malm.

Årskonferensen i Korsholm

Text : **Hanna Kuoppala**

Temat för årets konferens var "Öppna biblioteket! Form och innehåll med fokus på användarna". Under två intensiva dagar fick de 70 deltagarna ta del av det mångsidiga programmet, som i huvudsak hölls i Korsholms kulturhus i Smedsby. September visade sin bästa sida med sol och varmt väder. Login var ordnad i det närbelägna Hotel Vallonia Garden, där även lunchen serverades.

Föreningens ordförande Barbro Nygård öppnade konferensen, varefter Korsholms kommundirektör Rurik Ahlberg berättade om kommunens historia. Första egentliga föreläsare var biblioteksinspektör Barbro Wigell-Ryynänen från Undervisnings- och kulturministeriet. Hon presenterade Visioner fram till 2035. Man har bett biblioteksanställda svara på hur bibliotekslandskapet kommer att se ut år 2035. De flesta anser att det fysiska biblioteksrummet fortfarande kommer att ha stor betydelse, samt att personalens yrkeskunnande blir allt viktigare.

Följande föreläsare var informationsarkitekt Lars Iselid från Teknikhuset i Umeå. Hans rubrik var "Semantiska webben och web 3.0". Iselid åskådliggjorde och förklarade begrepp som XML och web 3.0, och berättade hur den semantiska webben byggs upp.

Efter lunchen fortsatte programmet med biblio-

teksråd Birgitta Auréns presentation "NDB – trollformeln till regionala kulturskatter". NDB, eller det nationella digitala biblioteket, är ett projekt för att skapa en webbtjänst, som ska stå klar år 2011. Syftet är att ha en gemensam portal för bibliotekens, arkivens och museernas elektroniska material.

Därefter föreläste projektkoordinator Virva Soikeli under rubriken "Öppna skönlitteraturen, visa författarna!". Boksampo är en gemensam skönlitterär webbportal med mångsidig indexering av litteraturen, och biografiska uppgifter om författarna, och den fungerar också som ett interaktivt användarforum. (Läs mera om Boksampo på s. 14.)

Dagens sista föreläsning hölls av PR-bibliotekarie Anna Gustafsson Chen, som arbetar på Internationella biblioteket i Stockholm. Där finns 200 000 böcker på mer än 120 språk, s.k. invandrarspråk, dvs. inte svenska, nordiska språk, engelska, tyska eller franska. Man lånar böcker till andra bibliotek och direkt till låntagare.

Kvällsprogrammet bestod av en guidad busstur till Björkö, med efterföljande middag på Björkö Wårdshus. Vår guide Henrik Fågelbärj berättade under färden om Korsholms och Vasas sevärdheter och historia, och längst ute i Björköby, i Svedjehamn, fick vi klättra upp i det s.k. Saltkaret, som är ett utkikstorn med utsikt över världsarvsområdet. Under

▲ **PR-bibliotekarie** Anna Gustafsson Chen. Foto: Hanna Kuoppala.

▲ **Saltkaret**. Foto: Hanna Kuoppala.

middagen underhöll oss trubadur Anna-Karin Berg med sång och gitarr.

Fredagen inleddes av Päivi Jokitalo, som är planerare för biblioteksnätjänster vid Nationalbiblioteket. Hon presenterade ”E för alla användare”, dvs. olika typer av elektroniska resurser.

Efter kaffepausen följde föreningens lagstadgade höstmöte.

Gunnar Högnäs, informatiker vid Åbo stadsbibliotek, fortsatte med föreläsningen ”E-läsare (i alla länder, förena eder)”. I Åbo har man lånat ut läsplatator sedan oktober 2009, och Högnäs berättade vad man fått för positiv och negativ respons från både personal och kunder.

Specialbibliotekarie Annika Lund från stadsbiblioteket i Jakobstad fortsatte på e-temat med sin presentation ”Låna svenska e-böcker till läsplatta, mobil eller dator. Elib som exempel”. Hon berättade allmänt om Elib, samt hur det i praktiken går till att låna böcker via Elib.

Före lunchen fick vi ännu ta del av datateknikchef Christer Levanders presentation om mobila tjänster, och fick höra praktiska exempel på hur mobila tjänster används i Vasa.

Eftermiddagens program inleddes av Christina Flemming, som är servicechef för utbildnings- och informationsresurser vid Tritonia i Vasa. Hennes

rubrik var ”Tritonia → pentonia”, och konferensdeltagarna fick höra praktiska erfarenheter om hur det kan se ut när fem olika högskolebibliotek börjar samarbeta i en enda stor organisation.

”Växer päärona i rymden?” var rubriken på följande föredrag, som presenterades av avdelningschef Monica Borg-Sunabacka från stadsbiblioteket i Jakobstad. Det handlade om ett projekt som ordnats i samarbete med BarnUni. Man arrangerade vetenskapliga föreläsningar och workshoppar för barn, och de fick vara kreativa och producera eget material.

Konferensens sista föreläsning rörde IFLA 2012, och hölls av Tuula Ruhanen, som är ansvarig för rekryteringen och utbildningen av frivilliga för konferensen. IFLA är världens största biblioteksorganisation, och konferensen 2012 kommer att ordnas i Helsingfors. Under konferensen krävs en hel del praktiskt arbete, och volontärer kommer snart att börja rekryteras.

Konferensen avslutades med en sista kaffestund i kulturhusets aula.

Boksampo

Med fokus på författarna och skönlitteraturen

Text: **Anna Gripenberg**, projektanställd bibliotekarie för Fredrika-biblioteken

Sedan början av 2010 har jag haft förmånen att få arbeta med det landsomfattande Boksampo-projektet. Jag hade just blivit klar med studierna, när jag fick en förfrågan om att börja indexera skönlitteratur för Fredrika-biblioteken. Jag visste inte mycket om vad jag gav mig in på, men tyckte att det lät väldigt spännande med en ny, skönlitterär webbportal. Nu har jag arbetat en längre tid med att föra in uppgifter om finlandssvenska författare och svenskösterbottnisk och svenskspråkig litteratur. Jag tycker fortfarande att Boksampo är ett fascinerande projekt. Det är både roligt och utmanande att indexera skönlitteratur. Det finaste med projektet är

att man med ny teknik kommer att kunna visa all skönlitteratur som nu ofta finns gömd i bibliotekens magasin. Förhoppningsvis finns det många litteraturintresserade ute i Svenskfinland, som vill vara med och beskriva skönlitteraturen och författarna!

Skönlitteraturen i fokus

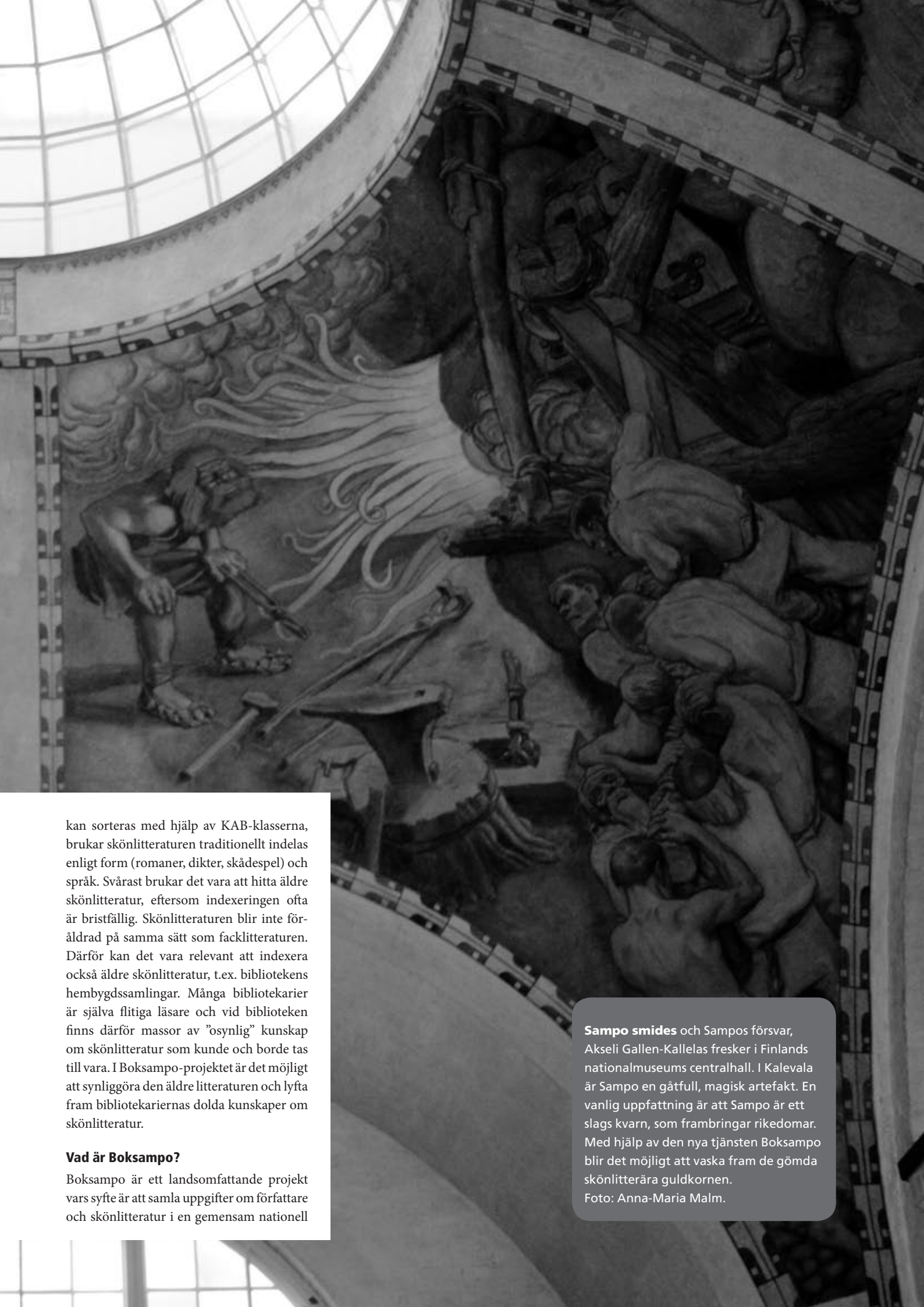
Hur skall biblioteken marknadsföra sig i ett "google-samhälle", där allt fler söker efter information hemma från sin egen dator? Det finns de som menar att skönlitteraturen och läsoplevelsorna kan komma att få en allt mer framträdande roll i bibliotekens framtida profilering. Det här har bland annat framhållits av danska bibliotekarier, som redan har flera års erfarenhet av en nationell webbsajt om skönlitteratur: Litteratursiden¹. Sajten är bara en av många som uppstått under de senaste åren som placerar skönlitteraturen och läsarna i fokus². Nu är ett liknande

projekt på gång också i Finland. Boksampo (på finska Kirjasampo) är ett projekt som inte bara vill lyfta fram ny, utländsk populärlitteratur, utan som också vill fokusera på den nationella litteraturen och hembygdsförfattarna.

Projektets bakgrund

I det dagliga biblioteksarbetet har det länge funnits ett behov av en databas med vars hjälp man smidigt kan hitta skönlitteratur, i synnerhet äldre litteratur, dikter och noveller. Bibliotekens verktyg för att söka efter skönlitteratur har alltid varit trubbigare än de som finns för att söka efter facklitteratur.

Det är förhållandevis enkelt att hitta böcker om scrapbooking, indisk matlagning eller barnuppfostran. Betydligt svårare är det att ge tips på finlandssvenska romaner om 1808-1809-års krig, afrikanska noveller om kärlek eller humoristiska berättelser om åldrande. Medan facklitteraturen, utifrån sitt innehåll,

kan sorteras med hjälp av KAB-klasserna, brukar skönlitteraturen traditionellt indelas enligt form (romaner, dikter, skådespel) och språk. Svårast brukar det vara att hitta äldre skönlitteratur, eftersom indexeringen ofta är bristfällig. Skönlitteraturen blir inte föråldrad på samma sätt som facklitteraturen. Därför kan det vara relevant att indexera också äldre skönlitteratur, t.ex. bibliotekens hembygdssamlingar. Många bibliotekarier är själva flitiga läsare och vid biblioteken finns därför massor av "osynlig" kunskap om skönlitteratur som kunde och borde tas till vara. I Boksampo-projektet är det möjligt att synliggöra den äldre litteraturen och lyfta fram bibliotekariernas dolda kunskaper om skönlitteratur.

Vad är Boksampo?

Boksampo är ett landsomfattande projekt vars syfte är att samla uppgifter om författare och skönlitteratur i en gemensam nationell

Sampo smides och Sampos försvar, Akseli Gallen-Kallelas fresker i Finlands nationalmuseums centralhall. I Kalevala är Sampo en gåtfull, magisk artefakt. En vanlig uppfattning är att Sampo är ett slags kvarn, som frambringar rikedomar. Med hjälp av den nya tjänsten Boksampo blir det möjligt att vaska fram de gömda skönlitterära guldkornen.
Foto: Anna-Maria Malm.

databas. Med hjälp av semantisk webbt teknik görs uppgifterna sökbara och synliga på ett alldeles nytt sätt. Tanken är att tjänsten byggs upp med gemensamma krafter och att bibliotekspersonal runt om i landet kan bidra med sin kunskap om skönlitteratur.

Visionen är en webbtjänst med mångsidigare sökmöjligheter för skönlitteratur än tidigare men också ett slags hemsida för skönlitteraturen där man kan samla allt material som hör ihop med skönlitteraturen, t.ex. bloggar, nyheter och rekommendationer. Boksampo-tjänsten kan komma att samverka med de fysiska biblioteken genom att fungera som en anslagstavla för bibliotekens evenemang. I biblioteken kan man i sin tur hämta inspiration från webbtjänsten för sina egna utställningar om skönlitteratur. Sajten kommer även att kunna erbjuda ett interaktivt användarforum där läsare (läs: bibliotekskunder) kan beskriva och jämföra sina läsupplevelser med betyg eller egna ämnesord ("taggar") samt upprätthålla sin egen bokhylla.

Den färdiga webbtjänsten blir tvåspråkig och kommer att fungera som en del av Biblioteken.fi-tjänsterna. Det är också Biblioteken.fi som ansvarar för planeringen av användargränssnittet. Arbetet har tagit längre tid än beräknat men webbtjänsten är tänkt att publiceras på webben i mars 2011.

Projektets olika skeden och samarbetspartners

Redan 2005 föddes idén om en skönlitterär portal. Projektet startades som ett samarbete mellan Åbo stadsbibliotek och Kirjastot.fi. Ungefär samtidigt påbörjades ett annat nationellt projekt med fokus på skönlitteraturen: det så kallade KITKA-projektet, med syfte att samla uppgifter om författare som producerats vid enskilda bibliotek runt om i landet och göra dem sökbara. När det stod

▲ Informationsarkitekt Lars Iselid föreläste om den semantiska webben på årskonferensen i Korsolm. Foto: Hanna Kuoppala.

klart att den skönlitterära portalen skulle förverkligas med semantisk webbt teknik som en del av tekniska högskolans FinnONTO-projekt³, föll det sig naturligt att de två skilda projekten skulle bli ett och att såväl böcker som författaruppgifter skulle publiceras i ett gemensamt användargränssnitt. Projektet har sedan början finansierats av undervisnings- och kulturministeriet (tidigare undervisningsministeriet, UVM) och är en del av kommunikationsministeriets projekt "Vardagens informationsamhälle". Åbo stadsbibliotek har hela tiden haft en nyckelroll. Kaisa Hypén, som är informatiker vid Åbo stadsbibliotek, har koordinerat projektet och ordnat utbildning på finska.

Ett nytt skede inleddes våren 2010, då projektet kom igång också på svenskt håll vid Fredrikabiblioteken. Eftersom man från början förde in finska katalogposter från Helmet, finns ännu massor av arbete med att föra in svenska titlar och finlandssvensk litteratur. Vasa landskapsbibliotek, som ansvarar för KITKA-projektet, beviljades under våren 2010 medel från UKM för att utveckla den svenska delen av projektet. Virva Soikeli vid Vasa landskapsbibliotek fungerar som projektkoordinator. Hon ansvarar för utbildningen på svenska och har tagit initiativ till skapandet av en Boksampo-idégrupp med representanter från de olika biblioteksnätverken i Svenskfinland. Vid biblioteken i Borgå, Vasa och Mariehamn har man på samma sätt som vid Fredrika-biblioteken, också börjat, eller skall snart börja, indexera hembygdslitteraturen. En av idégruppens viktiga uppgifter blir att koordinera indexeringsarbetet.

"Semantiska webben" och "ontologier"

Bakom Boksampo-tjänsten finns ny, s.k. semantisk webbt teknik. Den semantiska webben handlar i stora drag om att beskriva information så att också maskiner kan läsa och förstå det innehåll som lagras. Semantiska webben vill kort sagt förbättra kommunikationen mellan människor och datorer. Syftet är en mer effektiv informationsökning med relevanta sökresultat. För att man lättare ska kunna hitta sparad information används *metadata*. På FSBF:s årskonferens i Korsholm (9-10.9) höll informationsarkitekt Lars Iselid från Umeå en inspirerande föreläsning under temat "Semantiska webben och web 3.0.". Iselid åskådliggjorde den semantiska webbens metadata på ett utmärkt sätt. Han jämförde metadata med etiketter som man kan klistra på nedfrysta lunchlådor, för att veta vad de innehåller, t.ex. "ris", "kyckling", "grönsaker", "2 portioner", "infrost 2.4.2009".

I semantiska webben används s.k. ontologier för att beskriva innehåll. För att förklara ontologier kan man bygga vidare på Iselids "matlåtmetafor": Eftersom datorn inte vet vad t.ex. "kyckling" är måste man definiera ordet på ett nytt sätt. Det här görs med hjälp av ordets kopplingar till andra ord. Traditionella ämnesordslister eller tesaurer (t.ex. Allärs och Webb-Bella) är utarbetade för människor. Ontologierna är egentligen ett slags maskinläsbara ämnesord. En viktig förutsättning för Boksampo-projektet har varit en ontologisering av de allmänna finländska tesaurerna YSA/Allärs och av den skönlitterära webbt esaurusen Kaunokki/Bella⁴. Det här arbetet sker inom det nationella ontologiseringsprojektet FinnONTO och

Mera om projektet på finska

- Hypén, Kaisa: Kaunokirjallisuusportaali: ideoita ja luonnostelua, Kirjastolehti 8/2005
- Hypén, Kaisa: Kaunokirjallisuusportaali: traditioita ja uutta teknologiaa, Kirjastolehti 2/2007
- Hypén, Kaisa & Späre, Alex: Kirjasto goes interactive: elämä verkossa(kin), Kirjastolehti 1 / 2008
- Lounasvuori, Erkki: Ajax ja Mash-up, Kirjastolehti 2/2008
- Hypén, Kaisa: Luetteloija tulevaisuudessa, Kirjastolehti 2/2008
- Om Kirjasampo på KirjastoWiki:
http://wiki.kirjastot.fi/index.php/Projekti_Kaunokirjallisuushanke

Och på svenska

- Om Boksampo på KirjastoWiki: <http://wiki.kirjastot.fi/index.php/Boksampo>
- Instruktioner för hur man för in skönlitteratur och författare med hjälp av SAHA: http://wiki.kirjastot.fi/index.php/Annotering_av_verk
http://wiki.kirjastot.fi/index.php/Annotering_av_forfattare

är snart slutfört. I skrivande stund återstår endast ontologiseringen av svenska Webb-Bella. Det kan vara intressant att känna till ontologierna, men för den som arbetar med innehållsbeskrivningen är det egentligen inget märkvärdigt. För indexeraren ser ontologibegreppen ut som vanliga ämnesord.

Inspirerande innehållsbeskrivning med "SAHA"

Aalto-universitetets tekniska högskola (tidigare Tekniska högskolan) har bidragit med den semantiska webbtekniken och har med tanke på Boksampo-projektet utarbetat det webbaserade verktyget SAHA, som används för innehållsbeskrivningar, eller s.k. "annoteringar", av skönlitteratur. Vid utformandet av SAHA har man tagit hänsyn till skönlitteraturens särdrag. I SAHA används den funktionella katalogiseringens principer (FRBR), som innebär att varje verk beskrivs på både en abstrakt och en fysisk nivå. I praktiken innebär den här metoden att innehållet i en roman bara beskrivs en gång (på ett språk), medan endast uppgifter om det fysiska verket (förlag, utgivningsår, sidantal) anges skilt för exempelvis en finsk och en svensk översättning av samma roman.

SAHA är på många sätt ett inspirerande verktyg och uppmuntrar till en mångsidig innehållsbeskrivning. Trots den avancerade teknik som finns bakom, är SAHA väldigt användarvänligt. Annoteringarna görs i ett slags "formulär" med olika fält, i vilka man för in information. Formuläret för beskrivning av romaner innehåller bl.a. fälten: genre, ämnen/teman, personer/aktörer, platser för händelser och tidpunkt. För indexeraren är det bara att välja lämpliga ord (historiska romaner, kärlek, m.m.) ur ontologierna, som är direkt kopplade till SAHA. Ontologierna innebär också att man inte behöver översätta ämnesorden. Begreppen översätts automatiskt mellan finska och svenska.

Med hjälp av SAHA är det möjligt att lägga till längre beskrivningar av verket, t.ex. baksidestexter. Man kan också ladda upp pärmbilder, tipsa om filmatiseringar och spara uppgifter om de pris som en roman eller författare erhållit. I SAHA är det enkelt att länka till andra sidor på webben. Biblioteken kan t.ex. länka till egna författarsidor, men det är också en utmärkt möjlighet att lyfta fram alla fina skönlitterära projekt som redan finns, t.ex. Brösttoner och Lysmasken. En av de bättre funktionerna i SAHA är att man kan skapa samband mellan de skönlitterära verk som förts in, enligt tanken: "Gillar du den här, så kanske du också gillar den här". Här är bibliotekariernas kunskaper om skönlitteratur ovärderliga. Det har redan ordnats utbildning i hur man indexerar med

ANNA GRIPENBERG

SAHA. Fler utbildningstillfällen kommer att ordnas efter behov och intresse.

Den semantiska webbtekniken och ontologierna innebär att informationen lagras på ett nytt sätt. Sammanhanget, dvs. kopplingarna till annan sparad information, betyder lika mycket som själva uppgifterna man för in. När man i SAHA beskriver att en roman tillhör genren "historisk roman" och utspelar sig i "Australien" placeras romanen samtidigt i ett sammanhang. Romanen länkas till andra historiska romaner som utspelar sig i Australien. När man för in uppgifter om att en författare har tagit emot nobelpriset i litteratur ett visst år, skapas ett samband med alla andra författare som fått nobelpriset i litteratur o.s.v. De skönlitterära verken och författarna placeras i en kontext och länkas på olika sätt till andra liknande verk och författare. Det här innebär att läsare kommer att kunna hitta nya böcker som de inte visste fanns.

Utmaningar och projektets framtid

Boksampo-projektet är på många sätt ett projekt i tiden. Då projektet presenterades vid en "poster session" vid IFLA-konferensen i Göteborg väckte det stort intresse. Projektet fick väldigt mycket positiv uppmärksamhet, men lockade också till sig skeptiker som menade att det är omöjligt att beskriva skönlitteratur.

Den nya tekniken möjliggör visserligen mångsidiga innehållsbeskrivningar, men löser bara den tekniska biten. Indexeraren måste fortfarande utföra tankearbetet. Efter att själv ha arbetat med projektet en tid, har jag börjat fundera allt mer kring innehållsbeskrivning av skönlitteratur: Hur beskriver man skönlitteratur på ett ändamålsenligt sätt? Skönlitterära läsoplevelser är ju väldigt subjektiva och det är ofta svårt att placera in ett verk i en specifik kategori. En annan

fråga som väckts är om man kan beskriva ett skönlitterärt verk som man inte läst. Indexeringsarbetet har i alla fall lärt mig att det nog är bra att vara eftertänksam och göra avvägningar. Vilka ord är nödvändiga för att man ska kunna hitta en specifik roman? Det gäller att hitta nyckelorden och inte överanvända ord som "kärlek" och "vänskap", som ju kan tänkas ingå som tema i de flesta romaner.

Förutom indexeringsarbetet finns det många andra frågor som man inom projektet måste ta ställning till. En av de svåraste är de upphovsrättsliga frågorna. Borde alla författare kontaktas för att de själva skulle uppdatera sina uppgifter? Vem skall uppdatera uppgifterna i framtiden? Tanken är att man kommer att köpa in nya katalogposter från BTJ, men det finns ändå mycket information, t.ex. författaruppgifterna, som kräver ständigt underhåll.

Det finns många utmaningar och frågetecken, men så är också Boksampo på många sätt ett banbrytande projekt. I bästa fall blir Boksampo en självklar del i det dagliga biblioteksarbetet och en marknadsförande kraft som visar vägen till bibliotekens gömda bokskatter.

Har du frågor om projektet eller vill du prova på/lära dig att annotera skönlitteratur med SAHA, kontakta Anna Gripenberg (anna.gripenberg@gmail.com) eller Virva Soikkeli (virva.soikkeli@vaasa.fi).

Fotnoter

1. www.litteratursiden.dk
2. Se bl. a. webbtjänsterna LibraryThing (www.librarything.com), Boksidan.net (www.boksidan.net), bok.nu (www.bok.nu), boktipset.se (www.boktipset.se), kirjavinkit.fi (www.kirjavinkit.fi)
3. Om FinnONTO-projektet (på finska och engelska) www.seco.tkk.fi/projects/finnonto/index.fi.php
4. Webb-Bella, specialtesaurus för fiktivt material <http://kaunokki.kirjastot.fi/sv-FI/YSO-Yleinen-suomalainen-ontologia> är tillgänglig på webben: www.yso.fi/onki/ys/o/

GAL

Ett globalt tillgängligt
bibliotek för alla
med läshinder

Text: **Minna von Zansen**, servicechef
vid Celia-biblioteket; styrelsemedlem i IFLA LPD

VEIKKO SOMERPURO

Föreställ dig följande situation:

Kalle är en kille med dyslexi och som därför har svårt att läsa och också svårt att lära sig andra språk. Han sitter hemma på soffan i Helsingfors och funderar på läraren som idag pratat om en bok som alla i klassen ska läsa för att träna sig på engelska. Hur ska det kunna gå? Kalle suckar och tar fram sin bärbara dator och surfar till Facebook. Där har en kompis tipsat om ett bibliotek där det finns massor med talböcker och e-böcker. En länk till webbtjänsten finns tydligen på lokalbibliotekets hemsida. Kalle loggar in och börjar söka efter boken. Vilken tur – boken han måste träckla sig igenom finns som talbok! Kalle laddar ned boken, sätter på hörlurarna och börjar lyssna. Vad han varken vet, eller bryr sig om, är att boken han nu lyssnar på faktiskt kommer direkt från ett bibliotek i Kanada...

Med GAL – Global Accessible Library – skulle det kunna fungera i verkligheten! GAL är ett projekt som har sina rötter i vilda idéer från ett möte med experter – och faktiskt – Bill Gates i Redmond, Washington år 2004. Idéerna kulminerade 2008 i ett nytt projekt som startades av det internationella Daisy-konsortiet och IFLA LPD – sektionen för bibliotek som betjänar personer med läshinder.

Tanken med projektet GAL är att utveckla ett globalt digitalt bibliotek, där läshindrade personer kan söka och ladda ned digitalt material oavsett var i världen de befinner sig (bara man har någorlunda fungerande nätkontakt, förstås). Materialet, som i huvudsak kommer att bestå av ljud- och textfiler, produceras och erbjuds i sin tur av bibliotek och andra organisationer från hela världen som vill delta i GAL.

Det finns många målsättningar för GAL:

- att finna och få tillgång till ett bredare utbud av material
- att dela på material mellan olika organisationer som deltar i GAL över lands- och andra gränser
- att utveckla samarbete mellan allmänna bibliotek och bibliotek som betjänar personer med läshinder
- att utveckla samarbete mellan förlagsvärlden och producenter av material i alternativa format
- att utveckla en fungerande verksamhetsmodell för ett globalt bibliotek
- att göra allt detta samtidigt som man tar hänsyn till upphovsrättsfrågor i olika länder

Inte en helt lätt uppgift, kan man tänka. Speciellt upphovsrättsliga frågor har ofta visat sig vara problematiska. Därför ska

projektet GAL sys ihop med ett annat projekt som kallas TI – Trusted Intermediaries. TI-projektet syftar till att utveckla ett regelverk som möjliggör internationellt utbyte av material, som skyddas av upphovsrättslagar i olika länder. Detta nya projekt inleder sitt arbete med WIPOs (World Intellectual Property Organisation) samtycke och medverkan. Det nya, sammanslagna projektet saknar ännu namn, men arbetet med att utarbeta en projektplan har påbörjats och torde bli färdig i slutet av 2010.

Inom det nya, ännu odöpta projektet ska ett pilotprojekt startas. 10–12 länder runtom i världen deltar som piloter under tre års tid under åren 2011–2013. I pilotprojektet ingår organisationer från både utvecklade länder och tredje världen, eftersom det är viktigt att få med synpunkter och erfarenheter från användare med olika tekniska möjligheter. I första hand är målgruppen för pilotprojektet organisationer som producerar material för personer med läshinder, men det är uppenbart att det finns intresse även bland allmänna bibliotek och universitetsbibliotek för den här typen av verksamhet. Universitetsbibliotek kunde t.ex. mycket lättare uppfylla sina studerandes behov av tentamenslitteratur i tillgängliga format. I framtiden blir det förhoppningsvis fler bibliotek och andra organisationer som kan bli delar av det globalt tillgängliga biblioteket!

Läs mer om projektet på webben:

- www.ifla.org/en/node/2496
- www.daisy.org/project/global-accessible-library

▲ Mitt liv som taggmoln.

användarorienterat perspektiv. Jag sökte tjänsten för att jobbet verkade intressant, krävande och mera i linje med mina egna intresseområden, som informationsteknologi och tekniska nymodigheter. Jämfört med de arbetsuppgifter jag hade på mitt tidigare jobb blev det alltså ett kliv från den fysiska världen, mellan bokhyllor och bland damm, till en värld bland ettor och nollor.

Min företrädare kunde tyvärr inte skola in mig i vad Biblioteken.fi är, eller varit, och vad det skall bli. Jag fick med andra ord rätt så fria händer redan från början, vilket på sätt och vis var bra, men samtidigt också rätt så krävande. Det tog sin tid att gå igenom innehållet eftersom själva Biblioteken.fi helheten är så omfattande. Därför gick största delen av min arbetstid i början ut på att kartlägga vad Biblioteken.fi är, vilket ännu sju månader senare inte är helt kartlagt. En stor del av arbetet består av att jobba med och upprätthålla länkar och webb-sidornas innehåll. På en del av materialet hade bäst föredatumet redan passerat, och flera gamla trasiga länkar måste tas bort medan nya skulle infogas. Det är ett jobb som aldrig tar slut, och är således en kontinuerlig del av mina arbetsuppgifter.

Inga revolutionerande förändringar i innehållet

har ännu skett, och just nu känns det som om inga större förändringar heller behövs. Vissa moderniseringar och uppdateringar har gjorts, men jag är av den åsikten att *If it ain't broken, don't fix it!* Det finns ändå en hel del att göra. Min vision om att Biblioteken.fi skall bli ett dagligt verktyg för alla inom biblioteksbranschen, kräver arbete. Biblioteken.fi kommer att bli en sida man vill besöka, där man hittar allt man behöver för sitt arbete och där man kan få tips av och diskutera med kollegor. För att detta skall förverkligas behöver jag er hjälp, er feedback, och er medverkan. Självt tycker jag att vi som en mindre grupp måste ha, och lättare får till stånd, ett starkare samarbete, då resurserna ofta är begränsade. För faktum är, att dygnet endast har 24 timmar och en människa kan bara göra så mycket. Efter sju månader har jag själv börjat inse att jag inte hinner med allt. Men jag gör mitt bästa! Och jag hoppas att ni bidrar med kommentarer, förslag, önskemål och diskussioner, så jag kan tjäna er bättre, och kanske underlätta ert arbete.

Jag sitter oftast i Böle under dagarna, så ifall någon har vägarna förbi, så bjuder jag gärna på en kopp te. Kontakta mig per mail eller telefon, på Facebook eller Twitter!

Aktuellt på ministeriet

Text: **Barbro Wigell-Ryynänen**, kulturråd, Undervisnings- och kulturministeriet, f.d. biblioteksinspektör för Södra och Västra Finlands län

Biblioteksinspektör för Södra och Västra Finlands län, så hette tjänsten för den svenskspråkiga biblioteksservicen innan den 1998 flyttades över från Länsstyrelsen i Södra Finlands län till Undervisningsministeriet.

Den svenska inspektören för Södra och Västra Finlands län hade haft i uppdrag att inom det egna språkområdet i de två länen ge utlåtanden rörande anläggnings- och utvecklingsprojekt, sammanställa biblioteksstatistik för de svenska och tvåspråkiga kommunerna, bevaka utbudet av svenskspråkig utbildning inom området för biblioteks- och informationstjänster, informera bibliotekscheferna i kommunerna med svensk majoritet om förändringar i lagstiftning och bestämmelser, bevaka tillsättande av tjänster i enlighet med bibliotekslag och -förordning, hålla kontakt med landskapsbiblioteken i de tvåspråkiga områdena och ordna svensk-språkig fortbildning för personalen på biblioteken i två län.

På ministeriet fanns inga "ensspråkiga" tjänster, många uppgifter som inte hade någonting med den svenska biblioteksservicen att göra lades på biblioteksinspektören, bland annat handhavande av bibliotekens statsbidrag, barnkulturfrågor och ordförandeskap i kulturtidskriftsnämnden.

På ministeriet fanns också ett krav på deltagande i biblioteksmyndigheternas internationella samarbete. De nordiska biblioteksmyndigheterna hade många gemensamma projekt utöver redigeringen av

Scandinavian Public Library Quarterly och de gemensamt utgivna böckerna om nordisk biblioteksutveckling. År 2003 grundades NAPLE, National Authorities for Public Libraries in Europe. Finland måste vara med i dessa nordiska och europeiska sammanhang, det var helt klart.

Den nya bibliotekslagen trädde i kraft 1999, biblioteksprogrammet kom ett par år senare och sedan Biblioteksstrategi 2010. Det fanns till en början nästan ingenting motsvarande i varken den övriga Norden eller Europa, och inbjudningar att komma och presentera lagstiftning, program och framförallt Biblioteksstrategi 2010 för en internationell publik strömmade in.

Biblioteksinspektörstjänsten på ministeriet liknade snart inte alls den tjänst som hade funnits på länsstyrelsen.

Från början av detta år finns det inte längre några länsstyrelser. I samband med att statens regionförvaltning förnyades förenades de tidigare svenskspråkiga enheterna för undervisningsväsendet i Södra och Västra Finlands län till en fristående serviceenhet i samband med Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. Den svenskspråkiga serviceenheten för undervisningsväsendet har hela landet som sitt verksamhetsområde. Till serviceenhetens uppgifter hör att sköta det svenskspråkiga undervisningsväsendets uppgifter som hör till regionförvaltningsverkens ansvarsområde. Dessutom ska serviceenheten vara sakkunnig i sådana frågor om den svenskspråkiga befolkningens

utbildning, kunnande och biblioteksväsen som gäller näringslivs-, trafik- och miljöcentralens ansvarsområde.

På biblioteken har man säkert med tillfredsställelse lagt märke till det utbud av aktuell och kvalitetsmässigt högtstående utbildning som den svenskspråkiga serviceenheten på Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland numera erbjuder, i gott samarbete med Österbottens närings- trafik- och miljöcentral. På enheten finns ett starkt intresse för att öka den sakkunnighet på biblioteksområdet som verket bland annat skall kunna erbjuda.

På Undervisnings- och kulturministeriet finns i dag tre tjänster för utveckling av de allmänna biblioteken. När innehavarna av två av dessa tjänster inom ett överskådligt antal år går i pension är det inte säkert att tjänsterna tillsätts. Tillsättande av tjänster har varit svårt under många års tid, och nu har ministeriets ledning informerat om ytterligare sparkrav.

Tyvärr finns det alltså inga garantier för att den nuvarande situationen skall bestå, för att inte tala om framtiden för utvecklingen av den svenskspråkiga biblioteksservicen.

Kanske kan det gå så väl att det en vacker dag återigen inrättas en biblioteksinspektörstjänst, inte för Södra och Västra Finlands län, men inom Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, i en stark svensk-språkig serviceenhet som har hela landet som sitt verksamhetsområde.

Fortsättning från sida 3...

och prognoser av konsulter eller direkt från dem som har basmaterialet, t.ex. Statistikcentralen.

Min kollega säger att hon vid millennieskiftet insåg att en del av biblioteket borde finnas på nätet och att den delen skulle komma att bli allt större. Följande brytningspunkt kom år 2004. Intill dess hade bibliotekets samlingar och utrymme expanderat, men då fanns så mycket relevant material utlagt på nätet att sam-

lingarna och utrymmet kunde minskas.

Verksamhetsstrategin ändrades och för min kollega kom flera ganska långa fortbildningar och fler arbetsuppgifter in i bilden.

Numera träffar hon allt mer sällan kunderna fysiskt eftersom hon flyttat över både den information, som verket självt producerar och de kunskapskällor som de förmedlar till nätet. Trenden går mot att underlätta för kunderna att själva finna fram till den information de behöver.

Vårt samtal utvecklades till en spännande titt i backspeglarna, *så mycket har hänt och förändrats på 20 år! Flera faktorer påverkade utvecklingen åt samma håll. I takt med att kunskapsmassan ökade blev datatekniken bättre och billigare. Strukturerna inom arbetslivet förändrades, liksom forskares och studerandes kunskaper och behov.*

Hur har ditt bibliotek utvecklats under motsvarande tid? Skriv gärna till Bibban och berätta!

Finlands svenska biblioteksörening r.f.
Årskonferensen i Korsholm 9-10.09 2010

Vi vill tacka våra sponsorer:

VASABLADET

SUOMALAIS-RUOTSALAINEN
KULTTUURIRAHASTO
KULTURFONDEN FÖR
SVERIGE OCH FINLAND

Svensk-Österbottniska Samfundet

Förlags Ab Scriptum

Avsändare

Finlands svenska biblioteksörening
 c/o Anna-Maria Malm
 Karis bibliotek
 Centralgatan 90-92
 10300 Karis

HÖSTLÄSNING FRÅN ... **FONTANA MEDIA**

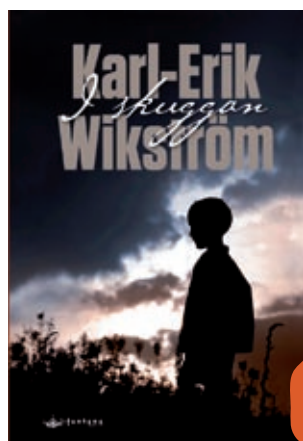
Anna Tikum
Elfenbenshjärtat

Anna Tikums debutbok Elfenbenshjärtat [...] är utan tvivel höstens mest gripande och sympatiska bok.
Borgåbladet

Anna Tikums bok är njutbar läsning för vem som helst.
Österbottens Tidning

**Inb.
 28,90**

En självbiografisk skildring om ett förlorat barndomsland. Anna är bara fem år när Tanzanias röda, varma sand byts ut mot ett vinterkallt Finland.

Karl-Erik Wikström
I skuggan

**Inb.
 26,90**

Vad händer när barndomens mobbningskuggor smyger sig in i den vuxnes vardag. En spänningsroman som sträcker sig från ömtålig barndom till ett vuxenskap i gungning.

Kom glad och hjärtevarm

En lättillgänglig antologi om den lika hemtrevliga som svärfångade julen. Julevangeliet på dialekt, finlandssvenska traditioner, dikter, andakter, pyssel, recept ... Stämningsfulla foton kompletterar de nyskrivna och äldre texterna.

**Inb.
 29,90**

Monica Vikström-Jokela
Ellens annorlunda fest

**Inb.
 21,90**

Flickor mot pojkar. Vem vågar mer? Ellen och Daniel befinner sig snart i en umäningskarusell där resultatet är det givna: trubbel. Det här är den sjunde boken i serien om den modiga och roliga Ellen Annorlunda.